

Arviointityökaluja aiemman osaamisen tunnistamiseen

Kun arvioidaan hakijan ammatillista osaamista ensitapaamisissa, voidaan keskustelun ja kartoituksen apuna käyttää esimerkiksi seuraavia työkaluja.

Kuvat

Osaamisen inventaari "Käsi" (liitteenä)

Testit "Osaan.fi" osoitteessa www.osaan.fi (mallisivu liitteenä)

Portfolio

Metaforat "Intiaaninimet" (liitteenä)

Kollektiivinen oppimispäiväkirja "Blogi"

Tajunnanvirrasta tulkintaan "Disney"-tekniikka (liitteenä)

Kuvallis-sanallinen vertaispalaute "Ympäristötaidekuvat"

Osaamisen tunnistamisen väline "PINKO" (liitteenä)

Lisätietoja: Marja Orpana-Niitlahti, projektipäällikkö
Koulutuskeskus Salpaus
Sähköposti: marja.orpana-niitlahti@salpaus.fi tai
puhelin (03) 828 3666, 050 385 5578

Developing
Teachers' Evaluation
and Assessment Skills

Education and Culture

Leonardo da Vinci

Käsi

Osaamisen inventoiminen, erittely
Itsearviointityökalu

TIEDOT – teoriaperusta, tietopohja

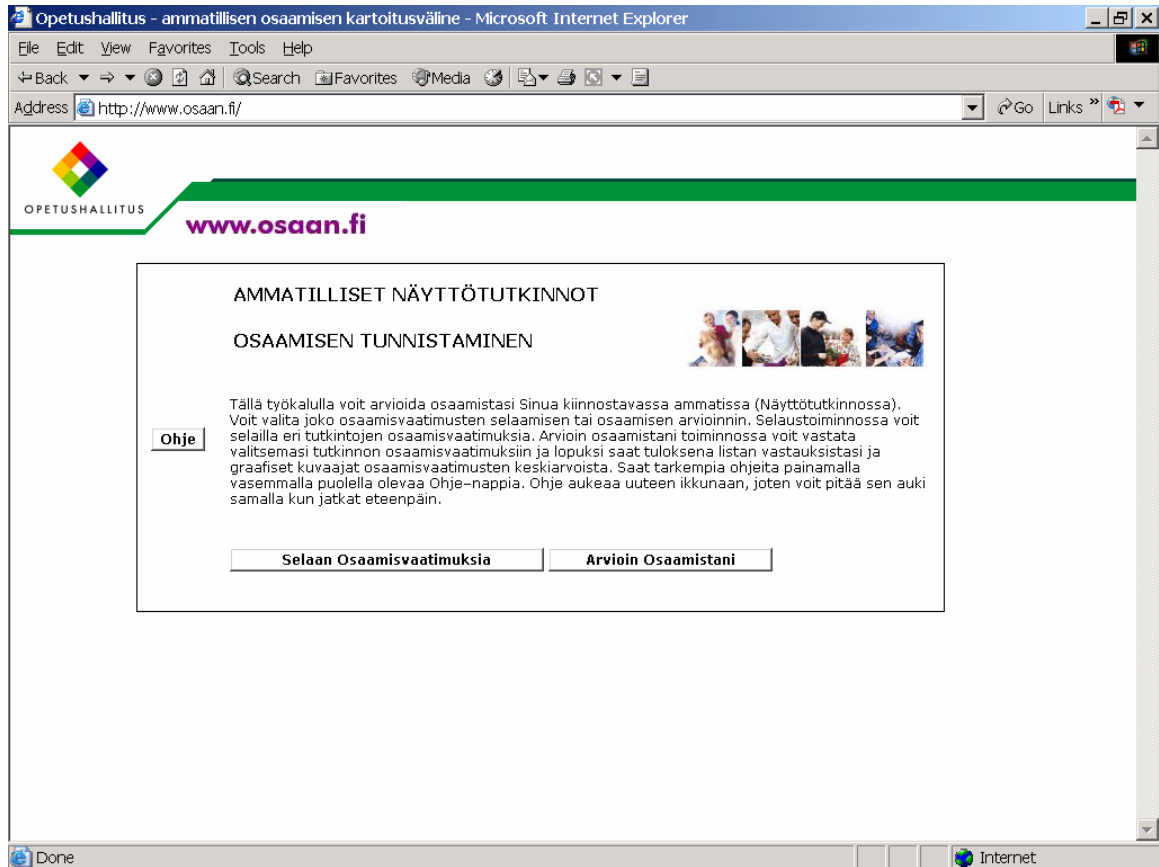
TAIDOT – valmiudet, kyvyt tietojen hyödyntämiseen

KOKEMUS – tietojen ja taitojen käyttö- ja kehittämiskontekstit

VERKOSTOT – osaamista kehittävät

ENERGIA – fyysiset ja henkiset tekijät, jotka yhdistävät kaikkia muita ja kuvaavat henkilön vahvuuksia

Testit www.osaan.fi

Opetushallitus - ammatillisen osaamisen kartoitusväline - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Stop Refresh Home Search Favorites Media

Address <http://www.osaan.fi/> Go Links

 OPETUSHALLITUS **www.osaan.fi**

AMMATILLISET NÄYTTÖTUTKINNOT

OSAAMISEN TUNNISTAMINEN

Tällä työkalulla voit arvioida osaamistasi Sinua kiinnostavassa ammatissa (Näyttötutkinnossa). Voit valita joko osaamisvaatimusten selaamisen tai osaamisen arvioinnin. Selaustoiminnossa voit selailla eri tutkintojen osaamisvaatimuksia. Arvioin osaamistani toiminnossa voit vastata valitsemasi tutkinnon osaamisvaatimuksiin ja lopuksi saat tuloksena listan vastauksistasi ja graafiset kuvaajat osaamisvaatimusten keskiarvoista. Saat tarkempia ohjeita painamalla vasemmalla puolella olevaa Ohje-nappia. Ohje aukeaa uuteen ikkunaan, joten voit pitää sen auki samalla kun jatkat eteenpäin.

Ohje

Selaan Osaamisvaatimuksia **Arvioin Osaamistani**

Done Internet

Metaforat ”Intiaaninimet” (Kaija Hannula / JAOKK 1993)

hiilimies	ei pelkää tietämistä
hän, joka muuttuu	tupaten täynnä
musta ukkonen	laajat lehdet
savu	metsästäjä ja jaguaari
laulava kivi	vanhus nimeltä toinen
vavahtavat kukat	kaksihaarainen puu
salainen lahja	yksi joka pamauttaa päähän
letittää tuulen	kauniisti kumpuilevat vihreät mäet
musta tähti	monta suloista väriä
kotkan kuopus	vaihtaa jalkaa
tähtivettä koko nainen	yksi pilvessä
katajan kuori	kerran haudattu
tuoksuvat joet	kylillä kävijä
kuiskaus	vaahtoava vuo
ripotettu sinne tänne	liha
huolellinen astuja	kaikki vedet
kilpaileva kävelijä	kypsyttävä
kaksin verroin	monta haukkaa
polta se karrelle	lehdet
hehkuva auringonlasku	lyhyet siivet
pimeyden neito	ahmii nuolensa
kevätsade	putoilevat pöksyt
kaksoiskasvo	maalaava susi
vanha nirso	ilkuva susi
sanoo jatkuvasti	seitsemän luontoa
pikkupeippojen pomo	jäähanhi
kojootti ravaa kehää	niittäjä
pikkuriikkinen	salamoiva hiiri
jäljellä	miehenrinne
taputtaa vihollista otsalle	näkee taian
vuorten kaste	kuun jaguaari

Lähde: Raija Sairanen. Harjoitellaan ryhmätyötä, SHKS 1988

Tätä työkalua voidaan käyttää arviointikeskustelussa, keskustelun avaajana ja myös itsearviointin välineenä.

Tajunnanvirrasta tulkintaan ”Disney”-tekniikka

Jatka ajatusta jokaisessa kohdassa. Kirjaa ajatukset aluksi erillisille A4-papereille. Ne asetetaan lattialle, jonka jälkeen pareittain työskennellen vuorotellen kuljetaan jokaisen lapun luo. Kunkin lapun kohdalla jatkat ajatusta, jonka parisi kirjaa paperille. Sen jälkeen keskustellaan yhdessä paperille kirja-
tuista, tulkituista ajatuksista ja muodostetaan yhteinen käsitys osaamisesta.

Tätä tekniikkaa voi soveltaa muokkaamalla tehtävää siten, että tutkinnon suorittajan kanssa keskustellessa saat esiin tarvittavan tiedon hänen osaamisestaan oikeanlaisilla ”avauksilla”.

Esimerkki:

”Kotityöpalvelun ammattitutkinnon alkukartoitus”

- 1. Mielestäni kotipalvelutyö on...**
- 2. Haluan kotipalvelutyöntekijäksi koska...**
- 3. Kotipalveluasiakkaita voivat olla...millainen on sinun toiveasiakkaasi**
- 4. Minun mielestäni siisti koti on...**
- 5. Kotisiivoukseen kuuluu...**
- 6. Kotisiivoukseen tarvitaan...**
- 7. Vahvuksiani ovat...**
- 8. Haluaisin vielä kehittyä...**
- 9. Mielestäni vastuullisuus on...**
- 10. Kerro millainen on sinun mielestäsi kotityöpalvelutyöntekijän työpäivä**

Osaamisen tunnistamisen työkalu PINKO

Tätä bingolapun näköistä työkalua voidaan käyttää esimerkiksi tutkinnon osan ammattitaitovaatimusten selvittämiseen tutkinnon suorittajan ohjauskeskustelussa hakeutumisen vaiheessa. Ruudukkoon kirjataan keskeiset osaamisvaatimukset ja pieneen ruutuun tehdään merkinä (rasti, väri tai muu vastaava), kun osaaminen havaitaan.

Yleinen esimerkkiammatin työelämäosaaminen

☐ vastuuntuntoinen	☐ oma-aloitteinen	☐ kustannustehokas
☐ tilanneherkkä	☐ hyvät käytöstavat	☐ positiivinen
☐ aktiivinen	☐ luotettava	☐ arvostaa työtään

Tutkinnon osa: Esimerkkitutkinnon ensimmäinen osa

☐ tuntee oman toimialansa toimintamuodot	☐ seuraa toimialalla tapahtuvia muutoksia	☐ perehdyttää ja laatii perehdytysaineistoa	☐ tuntee oman organisaationsa
☐ toimii organisaation prosessien mukaisesti	☐ noudattaa työnsä säädöksiä ja määräyksiä	☐ opastaa toimistotekniikan käytössä	☐ toimii tietoturvamääräysten mukaisesti
☐ osaa etiketit ja tapakulttuurin	☐ palvelee asiakasta suomeksi, englanniksi ja ruotsiksi	☐ vastaanottaa ja antaa palautetta	☐ näkee kehittymistarpeensa
☐ toimii työryhmien jäsenenä	☐ huolehtii työympäristön toimivuudesta	☐ toimii asiakaslähtöisesti	☐ huomioi eri kulttuurit tasa-arvoisesti